

KANADSKÉ DODANIE TURBÍN PRE PLYNOVOD NORDSTREAM 1 A NARIADENIE EU UMOŽNIŤ TRANZIT RUSKÉHO TOVARU CEZ LITVU. AMERICKÝ NEWSWEEK PÍŠE O DVOCH VÝZNAMNÝCH VÍŤAZSTVÁCH RUSKA V PREBIEHAJÚCEJ SANKČNEJ VOJNE SO ZÁPADOM

- CZ24 News | 17. července 2022

RUSKO/EU/USA/KANADA: Podľa vplyvného amerického spravodajského týždenníka sa Ukrajina obáva západnej kapitulácie voči Rusku, pretože sa objavujú trhliny. Rusko zaznamenalo dve významné víťazstvá v prebiehajúcej sankčnej vojne so Západom po tom, čo Kanada súhlasila s upustením od obmedzení na kľúčový komponent plynovodu a Európska únia objasnila svoj postoj k patovej situácii okolo Kaliningradskej enklávy

Lídri EÚ a NATO zdôraznili, že obe rozhodnutia majú obmedzený rozsah a nebudú podkopávať západnú podporu Ukrajiny, keďže bojuje proti poslednej krvavej invázii prezidenta Vladimira Putina do krajiny.

Avšak, Kyjev sa obáva z „únavy zo sankcií“ medzi partnermi, ktorá podnietila zjavný úspech Ruska. Ukrajina a niektorí z jej partnerov – najmä v pobaltských štátoch – sa obávajú, že Kreml' dosiahne ešte viac ústupkov, keďže sa Európa blíži k zime charakterizovanej krízami životných nákladov a prudko stúpajúcimi nákladmi na energiu.

„Pravdou je, že niektorí európski politici by mohli mať väčší záujem o ruský plyn ako o víťazstvo Ukrajiny,“ povedal pre Newsweek Oleksandr Merežko, člen ukrajinského parlamentu a predseda výboru pre zahraničné veci tohto orgánu.

1. Putinova energetická zbraň

Minulý víkend priniesol kanadsko-nemecké rozhodnutie – podporované USA vo vyhlásení vydanom v pondelok – o upustení od sankcií a uvoľnení turbíny potrebnej pre plynovod Nord Stream 1. Dvojročnú výnimku označil prezident Volodymyr Zelenskij za „slabosť“ a „absolútne neprijateľnú“.

Zdroj blízky Zelenského vláde, ktorý hovoril pre Newsweek pod podmienkou anonymity, opísal zdôvodnenie kanadského rozhodnutia ako „bizarné a nerozumné“ a samotné rozhodnutie ako „morálne zbankrotované“.

Turbínu zadržali v Kanade po tom, čo krajina uvalila sankcie na ruský štátny energetický gigant Gazprom, ktorý vlastní plynovod Nord Stream 1 do Nemecka.

Nemecko zostáva silne závislé od dovozu ruského plynu, hoci od začiatku Putinovej invázie 24. februára pracuje na prechode k alternatívam. Napriek tomu nemecký apetít po ruskej energii dáva Kreml'u mocnú páku proti celému NATO a EÚ.

Minulý mesiac Gazprom znížil produkciu Nord Streamu 1 o 40 percent, pričom obviňoval chýbajúcu turbínu. Potrubie je momentálne vypnuté, aby prešlo opravou, aj keď sa Berlín údajne obáva, že ho Moskva znova nezapne.

Newsweek kontaktoval ruské ministerstvo zahraničných vecí so žiadosťou o vyjadrenie. Hovorkyňa ruského ministerstva zahraničia Maria Zakcharovová vo štvrtok uviedla, že budúca prevádzka Nord Streamu bude závisieť od európskeho dopytu.

Ottawa uviedla, že povolenie je „časovo obmedzené a odvolateľné“ a hovorca ministerstva zahraničia Ned Price povedal, že turbína „umožní Nemecku a ďalším európskym krajinám doplniť svoje zásoby plynu, čím sa zvýši ich energetická bezpečnosť a odolnosť a zabráni sa ruskému úsiliu o militarizovanie energii.“

Kanadská vláda doma čelí domácomu odporu. Generálny riaditeľ Ukrajinského kanadského kongresu Ihor Michalčyšyn pre Newsweek povedal: **„Kapitulovali sme pred tým na základe nemeckého tlaku, založeného na ruskom umení hrať, a to povzbudí Rusko, aby išlo za ďalšími cieľmi v rámci EÚ, v rámci globálnej komunity.“**

Hlavný politický analytik UCC Orest Zakydalsky pre Newsweek povedal: **„Rusi vytvorili tento box, ale Kanada a Nemecko do toho vstúpili... Keď Rusko v zime preruší plyn, čo nevyhnutne urobí, môže im to ukázať, že ich politika bola pomýlená.“**

Hovorca kanadského ministerstva prírodných zdrojov, keď bol požiadaný o vyjadrenie, nasmeroval Newsweek na komentáre ministra Jonathana Wilkinsona, ktorý pre CBC povedal, že uznáva ukrajinskú frustráciu, ale povedal, že **„zmyslom sankcií nie je ublížiť našim spojencom, - oslabiť nemeckú ekonomiku.“**

Wilkinson dodal, že Kanada bola pod tlakom Berlína a Bruselu, aby urobila rozhodnutie, ale nie Washingtonu, D.C.

Nemecký kancelár Olaf Scholz uviedol, že kontroverzné rozhodnutie **„zabezpečuje naše dodávky veľmi potrebného zemného plynu, čím udržiava Nemecko a Európu v pozícii, aby podporili Ukrajinu humanitárnou, finančnou a vojenskou pomocou“.**
(Čím vlastne povedal - dajte nám plyn, aby sme mohli vyzbrojovať a financovať Ukrajinu - pozn. red. HS).

[Newsweek](#) kontaktoval nemecké ministerstvo zahraničia so žiadosťou o vyjadrenie.

Pre tých, ktorí sú opatrní pred ubúdajúcou medzinárodnou pozornosťou, je zrušenie turbíny znepokojujúcim vývojom. Jeden estónsky diplomatický predstaviteľ, ktorý hovoril pre Newsweek pod podmienkou anonymity, uviedol, že rozhodnutie spôsobilo značné napätie v západnej aliancii.

„Kanada sa vzdala tlaku a možno ju považovať za predmet ďalšej manipulácie zo strany Ruska,“ uviedol predstaviteľ.

Merežko - člen Zelenského strany Sluha ľudu - zdieľal podobný názor z Kyjeva.

„Pre nás je to nebezpečný politický precedens,“ vysvetlil.

„Tiež sa obávam, že s prichádzajúcou jeseňou a zimou by niektoré európske krajiny mohli prejaviť väčší záujem o nájdenie kompromisu s Ruskom, pokiaľ ide o dodávky ruského plynu a ropy.“

„Tieto krajiny môžu byť dokonca v pokušení vyvíjať politický tlak na Ukrajinu, aby dosiahla „kompromis“ s Ruskom, alebo by mohli zámerne oddialiť dodávky ťažkých zbraní, ktoré potrebujeme.“

Niektorí ruskí sympatizanti v Európe sú voči sankciám dlhodobo skeptickí. Maďarský premiér Viktor Orbán tento týždeň povedal, že EÚ si svojimi opatreniami voči Moskve „strelila do pľúc“.

Iní lídri by sa mohli cítiť povzbudení, aby vyjadrili podobnú kritiku, keďže sa ekonomická situácia na celom kontinente zhoršuje.

2. Problémy v Kaliningrade

Moskva si tento týždeň pripisuje víťazstvo aj nad Kaliningradom – ruskou európskou enklávou vklinenou medzi Litvu a Baltské more. Litva nedávno v súlade so sankciami EÚ obmedzila cestný a železničný tranzit určitého tovaru z Bieloruska a Ruska do Kaliningradu.

Ale po ruských hrozbách a kybernetických útokoch Európska komisia tento týždeň objasnila, že sankcionovaný ruský tovar – s výnimkou vojenských a technologických produktov – by sa nemal zastaviť v preprave po železnici. Komisia bola údajne pod tlakom Nemecka, aby predložila tento deeskalačný výklad sankcií EÚ.

Vilnius, ktorý je v súvislosti s Ruskom dlho jedným z najjastrabejších národov Európy, tvrdí, že bude rešpektovať odporúčanie Komisie.

Ministerstvo zahraničných vecí odkázalo Newsweek na vyhlásenie, ktoré varovalo pred „falošným dojemom, že transatlantické spoločenstvo zmierňuje svoju pozíciu a politiku sankcií voči Rusku. Litva naďalej obhajuje prísnejšie a najširšie možné spôsoby uplatňovania EÚ sankcií“.

Podobne ako kanadské rozhodnutie, aj odporúčanie Komisie pobúrilo mnohých na Ukrajine.

„Putin počíta s únavou západných krajín a ekonomickými ťažkosťami v týchto krajinách,“ povedal Merežko. **„Rusko to môže brať ako prejav únavy Západu. Preto musíme zintenzívniť sankcie.“**

Západné štáty však žonglujú s potrebou postaviť sa Rusku s potrebou udržať Európu zjednotenú.

„Litva ako oddaný člen medzinárodného spoločenstva musí vidieť širší geopolitický kontext a naším cieľom je zjednotené spoločenstvo demokracií, ktoré Ukrajine poskytne plnú podporu,“ povedala Laima Liucija Andrikiene, členka litovského parlamentu a predsedníčka pre zahraničný výbor, povedala pre Newsweek.

Margarita Šešelgytė, riaditeľka Inštitútu medzinárodných vzťahov a politických vied na univerzite vo Vilniuse v litovskom hlavnom meste, pre Newsweek povedala, že Litva čelí „veľmi zložitej situácii“.

„Myslím si, že ideou je dať veľmi jasný odkaz, že toto je záležitosť EÚ, toto je kompetencia Únie a nehráme sa sami, hráme spolu s EÚ,“ vysvetlila.

„Výzvou je nereagovať prehnane na to, čo hovorí Rusko,“ povedal Šešelgytė. **„Rusko by propagandisticky využilo každú situáciu. Ak by nedošlo k objasneniu pôvodného dokumentu, obvinili by Litvu z jednostranného konania.“**

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, členka litovského parlamentu a predsedníčka jeho výboru pre európske záležitosti, tiež varovala Európanov a ich partnerov, aby na rozhodnutie nereagovali

prehnane a dovolili Moskve, aby to „prispôsobila svojim vlastným potrebám“.

„Musíme byť veľmi opatrní a musíme brať do úvahy veľa vecí,“ povedala pre Newsweek. „Nie je to čiernobiele.“

„Vždy budeme na strane, ktorá žiada prísnejšie sankcie voči Ruskej federácii, a vždy sme o tom hlasne hovorili,“ dodala Morkūnaitė-Mikulėnienėová. **„Nezmenili sme svoj postoj, ale z úcty k jednote, k našim euroatlantickým partnerom, sa riadime týmto rozhodnutím.“**

Kremeľ bude chápať úspech tohto týždňa ako názornú ukážku obmedzenej chuti Západu po pokračujúcich a nákladných sankciách. Aj zjavné zlyhanie komunikácie v rámci bloku Moskva uvíta.

Lotyšský diplomatický predstaviteľ, ktorý hovoril pre Newsweek pod podmienkou anonymity, uviedol, že rozhodnutie EÚ pomohlo urovnať diskusiu, hoci pripustil, že potreba takéhoto objasnenia môže byť dôkazom **„príliš rýchlej práce na strane EÚ“**.

„Načasovanie bolo nesprávne. Z tohto pohľadu súhlasím s tým, že Rusi majú príležitosť to roztočiť a povedať: ‚Európa sa vzdáva‘,“ povedal predstaviteľ.

Šešelgytė poznamenal, že ruská taktika bola predvídateľná. **„Ak viete, že táto situácia môže nastať, začali by ste konať preventívne. Nič sa neurobilo a prebieha aj diskusia, prečo sa nič nestalo.“**

S blížiacou sa jeseňou a zimou sa nálada európskej verejnosti môže obrátiť proti sankciám, keďže sa prehľbujú krízy životných nákladov a stúpajú náklady na energiu.

„Jeseň nie je ďaleko a nepochybne budeme čeliť novým výzvam,“ povedala Andrikienė a zdôraznila, že je potrebné, aby EÚ čoskoro schválila svoj siedmy balík sankcií.

„Vidíme možnosť, že ľudia v európskych spoločnostiach budú unavení, a keď príde zima, všetci budeme musieť zaplatiť svoju cenu,“ dodala Morkūnaitė-Mikulėnienėová.

To môže platiť najmä na západe kontinentu.

„Naša verejnosť sa bojí, že ak Ukrajinci prehrajú vojnu, budeme ďalší,“ povedal lotyšský diplomat.

„Ako to bude vyzeráť v krajinách ako Francúzsko, Nemecko, Taliansko alebo Grécko?“ spýtal sa diplomat.

„Rusi dúfajú, že verejná mienka v týchto krajinách sa odkloní od podpory vládnej politiky.“

[ZDROJ](#)

Spracoval: HSP/cz24.news